

ประภัสสร สมศรี. 2549. ผลของการสร้างพลังอำนาจต่อการปรับตัวของผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีก.

วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. [ISBN 974-626-973-9]

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รองศาสตราจารย์ ดร. วิพร เสนารักษ์

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการสร้างพลังอำนาจต่อการปรับตัวของผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีก โดยใช้แนวคิดทฤษฎีการปรับตัวของรอยร่วมนับกับแนวคิดการสร้างพลังอำนาจของกิบสันเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีกที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดที่เข้ารับการรักษาในแผนกอายุรกรรม โรงพยาบาลสกลนคร จำนวน 30 คน 15 คนแรกเป็นกลุ่มควบคุมที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ 15 คนหลังเป็นกลุ่มทดลอง ที่ได้รับกิจกรรมการพยาบาลเป็นรายบุคคลเพื่อสร้างพลังอำนาจตามแนวคิดการสร้างพลังอำนาจของกิบสัน คนละ 45- 60 นาที ต่อครั้งติดต่อกันเป็นเวลา 6 – 8 วัน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วยแบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล และแบบวัดพฤติกรรมการปรับตัวของผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีก ซึ่งดัดแปลงและปรับปรุงมาจากแบบประเมินการปรับตัวของผู้ป่วยสโตรคของยูพาพร โอพาริกพันธุ์ ร่วมกับแนวทางการสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการปรับตัวของผู้ป่วยสโตรคของสุชาดา กาสีวงศ์ โดยผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน มีค่าความเที่ยง 0.87 (Cronbach's Alpha Coefficient) ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ กิจกรรมการสร้างพลังอำนาจเพื่อส่งเสริมการปรับตัวของผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดการสร้างพลังอำนาจของกิบสัน ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความถูกต้องของภาษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนเมษายน – กรกฎาคม พ.ศ. 2549 กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มได้รับการประเมินพฤติกรรมการปรับตัว ก่อนและหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows โดยใช้สถิติเชิงบรรยายและการทดสอบที่ Independent t – test และ Paired t – test

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีกที่ได้รับการสร้างพลังอำนาจมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการปรับตัว สูงกว่าผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีกที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.000) 2) ผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีกภายหลังได้รับการสร้างพลังอำนาจ มีค่าเฉลี่ยคะแนนการปรับตัว สูงกว่าก่อนการได้รับการสร้างพลังอำนาจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (p-value = 0.000) แสดงให้เห็นว่าการสร้างพลังอำนาจเป็นกิจกรรมการพยาบาลที่ช่วยส่งเสริมการปรับตัวของผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ ควรนำแนวทางการสร้างพลังอำนาจนี้ไปใช้ในการพยาบาลผู้ป่วย อัมพาตครึ่งซีกที่เข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล โดยปรับกิจกรรมการพยาบาลให้เหมาะสมกับการเจ็บป่วยของผู้ป่วยแต่ละราย เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยสามารถปรับตัวต่อการเจ็บป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Prapatsorn Somsri. 2006. **Effect of Empowerment on the Adaptation of Hemiplegic Patients.**

Master of Nursing Science Thesis in Adult Nursing, Graduate School, Khon Kaen University. [ISBN 974-626-973-9]

Thesis Advisor: Assoc. Prof. Dr. Wiporn Senarak

ABSTRACT

This quasi-experimental research aimed to evaluate the effects of empowerment on the adaptation in Hemiplegic patients. The conceptual framework was based on the Roy's adaptation model and Gibson's empowerment concept.

Subjects in this study were thirty hemiplegic patients who admitted at Medical Department Sakon Nakhon Hospital and met the selected criteria. The first fifteen patients, as a control group, having usual nursing care. The later fifteen hemiplegic patients as an experimental group having individual empowerment intervention. The intervention designed by the researcher was based on Gibson's empowerment concept. It's composed of 6-8 sessions and be implemented daily lasted 45-60 minutes.

The instrument used in this study were Adaptation Questionnaire, including demographic data which were adapted from the adaptation scales of stroke patients developed based on Roy's adaptation model by Yupaporn Olarickapun (1998) and Suchada Kasriwong (2002). It's content validity was verified by six experts and tested reliability by Cronbach's Alpha Coefficient giving value of 0.87. The sample were collected during April – July 2006 and adaptation questionnaire was measured before and after the experiment. Data analysis through independent t-test was used to compare between groups, and paired t-test was used to compare between before and after the experiment.

The results showed that 1) Hemiplegic patients who received the empowerment intervention had a significantly higher adaptation score ($p < 0.05$) ($p\text{-value} = 0.000$) than those who did not and 2) Hemiplegic patients had a significantly higher adaptation score ($p < 0.01$) ($p\text{-value} = 0.000$) after having empowerment intervention than before. The results proved a positive effect of empowerment upon adaptation in hemiplegic patients.

Suggested from this study that the empowerment intervention should be implemented to hemiplegic patients to enhance their adaptation. However, individual patients' differences should be also taken into consideration.